

PATSASTELU

Kulttuurikuntoilun Patsastelukarttaan on koottu Turun kaupungin taidekokoelman keskusta-alueella sijaitsevia ulkoveistoksia ja ympäristötaideteoksia. Reittivaihtoehtoja on kolme. Ensimmäinen suuntautuu Puolalanpuiston ja läntisen Aurajokivarren alueelle, toinen kiertää Sappalinnanpuistosta itäiselle Aurajokivarrelle ja kolmas kulkee Turun vanhaan keskusta-alueeseen ja yliopistolle. Värikoodattujen reittien teokset on numeroitu. Loput Turun kaupungin taidekokoelmaan kuuluvat ulkoveistokset ja ympäristötaideteokset löytyvät Internetistä Citynomadi-karttapalvelusta reittinimellä *Taidetta Turun katukuvassa*.

Kaikki kulttuurikuntoilureitit löytyvät osoitteesta www.turku.fi/kulttuurikuntoilu. Reittikartat saa myös mobiiliversiona.

Reittien pituudet ovat noin:
Reitti 1: 7,5 km, reitti 2: 3 km ja reitti 3: 4 km.

www.turku.fi/kulttuurikuntoilu

REITTI 1:
PUOLALANPUISTO–LÄNTINEN JOKIRANTA

	Taiteilija	Teos	Vuosi*	Sijainti	Lisätietoja
1	Laila Pullinen	Ikaros	2012 (2003)	Aurakatu 2	Kivettynyt siipi viittaa Ikarokseen, joka antiikin Kreikan tarussa syöksyi kuolemaan lennettyään liian lähelle aurinkoa.
2	Mihail Anicushin	V. I. Lenin	1977	Aurakatu 15	Turun kaupunki sai Lenin-veistoksen lahjana ystävyyskaupunki Leningradilta (nykyinen Pietari).
3	Wäinö Aaltonen	R. W. Ekman	1927 (1925)	Aurakatu 15	Muotokuvahermi kuvaa taiteilijaa ja Turun piirustuskoulun perustajaa Robert Wilhelm Ekmania (1808–1873).
4	Wäinö Aaltonen	V. Westerholm	1927 (1925)	Aurakatu 15	Muotokuvahermi kuvaa Turun piirustuskoulun johtajaa ja Turun taidemuseon ensimmäistä intendenttiä Victor Westerholmia (1860–1919).
5	Jussi Mäntynen	Kurjet pesällä	1986 (1947)	Puolalanpuisto	Mäntynen (1888–1978) kuvasi etenkin viimeisissä teoksissaan pitkäkaulaisia kurkia ja joutsenia.
6	Jussi Mäntynen	Joutsenet	1959 (1958)	Puolalanpuisto	Eläintentäyttäjänäkin toiminut Mäntynen niitti mainetta lennokkaiden joutsenten kuvaajana.
7	Antti Louhiso	Leningradin ja Turun ystävyyspatsas	1969 (1967–69)	Puolalanpuisto	Toisiaan piirissä tervehtivä veistosnelikko kuvaa Turun ja Leningradin (nykyinen Pietari) ystävyyskaupunkisuhdetta.
8	Anja Aho	Lapset	1959	Yliopistonkatu 29 C	Ahon suihkukaivoteos voitti kutsukilpailun ja on ensimmäinen naistaiteilijan ulkoveistos Turussa.
9	Matti Haupt	Aino	1951 (1950)	Ratapihankatu 40	Suihkulähteen pohjassa on taiteilijan suunnittelema uniikki mosaiikkikuvio kaloineen ja merieläimineen.
10	Veikko Leppänen	Suomen Marsalkka C. G. E. Mannerheim	1994 (1959)	Mannerheimipuisto, Mikaelinkirkkoa vastapäätä	C. G. E. Mannerheimin rintakuva pohjautuu Helsingin ratsastajapatsaskilpailuun tehtyyn luonnokseen 1950-luvulta.
11	Viljo Mäkinen	Portsan pojat	1973 (1972)	Puutarhakatu 34	Port Arthurin työläiskaupunginosan kirmaavat koulupojat kuuluvat harvoin lapsiaiheisiin ulkoveistoksiin Turussa.
12	Oona Tikkaaja	Piiloleikki	2011	Aurajoen länsiranta, Turun linnan ja Martinsillan välillä	Teos koostuu 30:stä lasten tekemästä pienestä omakuvaveistoksesta, joista on myös oma kartta.
13	Jani Rättyä ja Antti Stöckell	Päiväkakkara	2011	Linnankatu 72	Lasikuidusta ja puusta valmistettu <i>Päivänkakkara</i> ilahduttaa tilapäisenä ympäristötaideteoksena.
14	Tarja Ervasti	Mater Marium	2012	Telakkaranta	Alueen laivanrakennushistoriaa esittelevä mediateos valaisee museoidun telakkanosturin.
15	Micha Ullman	Pohjoinen	1996	Varvintori	Maasta nousevat graniittikivet muodostavat kuvitteellisen laivan rungon.
16	Achim Kühn	Harmonia	1996	Aurajoki, vierasvenesatama	Teoksen jaloteräslevyistä valmistetut suomet on käsitelty elektrolyytisesti kiiltävän vivahteikkaiksi.
17	Kari Juva	Turku työllä rakennetaan	1987	Linnankatu 46	Lähes 40 tonnia painava veistos ylistää turkulaista työtä ja työläisiä.
18	Karin Widnäs	Kimono	2011	Läntinen Rantakatu, jätevedenpuhdistamon piippu	Keraamisen veistoksen valon väri vaihtuu hämärässä hitaasti kellonaikojen mukaan.
19	Raimo Utriainen	Jäinen meri	1961 (1960)	Linnankatu 34	<i>Jäinen meri</i> on talvimerenkululle pystytetty muistomerkki.
20	Jarkko Roth	Suojattu kasvu	1985 (1983)	Läntinen Rantakatu 25	Teos symboloi Turun yrityksille tarjoamaa suojaisaa kasvuympäristöä.

Reitin varrelta löytyy myös Turun kaupungin taidekokoelmaan kuulumaton teos: Mika Natri: *Pilvet*, 2005 (2003).

REITTI 2:
SAMPALANPUISTO–ITÄINEN JOKIRANTA

1	Wäinö Aaltonen	Paavo Nurmi	1955 (1924)	Itäinen Rantakatu 1	Taiteilijan toivomuksesta olympiavoittaja suuntaa askeleensa kohti Littoisten harjoitusmaastoja.
2	Kimmo Ojaniemi	Dominikaaniluostarin muistomerkki	2005	Itäinen Rantakatu 1	Muistomerkin paikalla sijaitti keskiajalla Pyhän Olavin dominikaanikonventti.
3	Felix Nylund	Äiti ja lapsi	1915 (1914)	Sampalinnanvuori	Muistomerkki on omistettu Gustav Albert Petreliukselle (1836–1910), jonka testamenttilahjoituksen varoja käytetään edelleen Turun kaunistamiseen.
4	Aarne Ehjoki	Turun sotaveteraanien muistomerkki	1992	Sampalinnanvuori	Veteraanien tammenlehdellä koristettu kivi rahoitettiin kansalliskeräyksellä vuonna 1992.
5	Simo Helenius	Ahkerat lukutoukat	1975	Itäinen Pitkäkatu 45	Kylmäksi ja kolkoksi materiaaliksi leimattu betoni huokuu teoksessa lämpöä ja eloisa huumoria.
6	Kimmo Ojaniemi	Gaian silmä	1998	Myllytunneli	Gaia eli Äiti Maa valvoo liikennettä Myllytunnelissa.
7	Kari-Petteri Kakko	Tähtiin tähyävät -veistossarja	2013	Myllysilän istuskeluportait	Molemmin puolin Myllysiltaa levittäytyvä teossarja koostuu neljästä eri ikäkautta kuvaavasta hahmosta: <i>Huomenna, Tänään, Hetki sitten ja Eilen</i> .
8	Wäinö Aaltonen	”Työ ja tulevaisuus”: Henkinen työ, Tulevaisuus ja Raivaaja	1978 (1930–32)	Itäinen Rantakatu 38	Sarjaan kuuluu viisi Eduskuntatalon istuntosalin veistosta, joista kolmen valokset kutsuvat Wäinö Aaltonen museoon.
9	Wäinö Aaltonen	Myrsky	1967 (1929–30)	Itäinen Rantakatu 38	Veistos on toisinto Torpedovene S 2:n merionnettomuuden (1925) uhrien muistomerkistä.
10	Mariella Bettineschi	Carro Celeste	1994	Itsenäisyydenaukio	Otava-tähtikuvio on italiaksi ”Carro Celeste” eli taivaallinen vaunu.
11	Herman Joutsen	Jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin muistomerkki	2005	Itsenäisyydenaukio	Jalkaväenkenraali Ehrnrooth tarkastaa JR 7 -rykmenttiään Karjalan kannaksella 4.6.1944.
12	Terho Sakki	Soihdu	1975	Itsenäisyydenaukio	Soihdun liekit muodostuvat vesisuihkusta, joka pulppuaa Erkki Melajan suunnittelemaan suihkukaivoon.
13	Wäinö Aaltonen	Aleksis Kiven muistomerkki	1962 (1948)	Itäinen Rantakatu 14	Runoilijan veistospää perustuu Helsingin Rautatienranta 1939 paljastettuun Aleksis Kiven muistomerkkiin.
14	Jan-Erik Andersson	Valpuri Innamaan ja Linnantontun kohtaaminen Teatterisillalla	1998	Itäinen Rantakatu 14, Teatterisilta	Teos koostuu sillan graniittiornamentista, päädyn valotaulusta ja Internetistä julkaistusta jatkotarinasta.
15	Outi Sarjakoski	Network	1995	Itäisen Rantakadun ja Volter Kilven kadun kulma	Palmikoidusta polyesteristä valmistettu teos tunnetaan kallioluolan hämähäkinverkkona.
16	Antti Louhiso	Itsenäisyyden kivi	1977	Itäinen Rantakatu, Sampalinnanvuoren kupeessa	Miekanterää muistuttava obeliski paljastettiin Suomen itsenäisyyden 60-vuotisjuhlan yhteydessä.

REITTI 3:
HISTORIAALLINEN TURKU JA YLIOPISTON ALUE

1	Wäinö Aaltonen	Turun Lilja	1928 (1924–26)	Hämeenkatu 15	Turun kaupunkisymboliksi kohonneen neidon jalkojen juurella oleva lilja on lainaa kaupungin vaakunasta.
2	Miina Äkkijyrkkä	Sweet Yellow Melon	2011 (2009)	Turun kaupunginkirjaston sisäpiha	Vasikat ja lehmät ovat Äkkijyrkän tuotannossa tyypillinen aihe.
3	Andrei Kovalchuk	Tapaaminen Turussa 1812	2012	Läntinen Rantakatu 1	Venäjän tsaari Aleksanteri I ja Ruotsin kruununprinssi Kaarle Juhana neuvottelevat valtakysymyksistä.
4	Gunnar Finne ja Armas Lindgren	Leijona-suihkukaivo	1924	Linnankatu 2	Gustav Albert Petreliuksen (1836–1910) varoilla hankitun suihkukaivon huipulla seisoo tyylitelty Suomen vaakunaeläin.
5	Saara Ekström	Kertosäe	2010	Linnankatu 2	Corten-teräksestä valmistettu ornamentti rajaa vanhan pääkirjaston edustaa Linnankadusta.
6	Kain Tapper	Ajan virta	2000	Vanha Suurtori	Corten-teräksen päällä virtaava vesi merkitsee ennen Turun paloa paikalla sijainneen torin reunan.
7	Carl Eneas Sjöstrand	H. G. Porthanin muistomerkki	1864 (1860)	Porthanipuisto	Henrik Gabriel Porthan (1739–1804) oli historian tutkija, kulttuurivaikuttaja ja Turun akatemian professori.
8	Bruno Aspelin	Turun tuomiokirkon kortteli v. 1756	1930	Brahenpuisto	Unikankareen kummulle 1200–1300-luvuilla rakennettu Turun tuomiokirkko on Suomen kansallispyhäkkö.
9	Walter Runeberg	Pietari Brahen muistomerkki	1888 (1886)	Brahenpuisto	Pietari Brahe (1602–1680) oli Suomen kenraalikuvernööri, jonka uudistukset kirvoittivat sanonnan ”kreivin aikaan”.
10	Maaria Wirkkala	Tiedon häivä	2003	Vanhan akatemiatalon aukio	Turun akatemian muistomerkkiin kuuluu nupukiviin upotettu pronssikehä, tutkijakammion valaistu ikkuna sekä kuva- ja ääniprojisointi.
11	Viljo Mäkinen	Kissa-Alli	1978 (1977)	Hämeenkatu 6	Mäkinen kuvasi sympaattisissa veistoksissaan suurmiesten sijaan tavallista kansaa.
12	Terho Sakki	Muusat	1987	Koskenniemenkatu	Muistomerkki on omistettu kirjailija ja Turun yliopiston kirjallisuuden professori Veikko Antero Koskenniemelle (1885–1962).
13	Nina Sailo	Lotta Svärd	2001 (1985)	Arwidssoninkatu 1	Teos on ainoa yksinomaan naisten toiminnalle omistettu ulkoveistos Turussa.
14	Niilo Savia	Rumpalit	1966	Kasarminkatu 6	Porin rykmentin muistomerkin toinen valos sijaitsee Säkylän Porin prikaatissa.
15	Yrjö Liipola	J. J. Wecksell	1936 (1932)	Tuomiokirkkokatu 2	Runoilija Josef Julius Wecksell (1838–1907) tunnetaan parhaiten <i>Daniel Hjort</i> -näytelmästä.
16	Harry Kivijärvi	A. I. Arwidssonin muistomerkki	1970	Tuomiokirkkopuisto	Poliittinen kulttuurivaikuttaja Adolf Ivar Arwidsson (1791–1858) nosti kirjoituksissaan esille kansallisaatteen ideoita.
17	Jussi Mäntynen	Ylös pyhään pyöryttävään korkeuteen	1970 (1963)	Tuomiokirkkopuisto	Taiteilija suunnitteli häälennolleen kohoavan joutsenparin hautamuistomerkiksi itselleen ja vaimolleen.

Reitin varrelta löytyvät myös Turun kaupungin taidekokoelmaan kuulumattomat teokset: Oskari Jauhiainen: *Mikael Agricola*, 1952 (1950); Yrjö Liipola: *Vapaussodan v.1918 sankarihauta*, 1924; Harry Kivijärvi: *Runeberg, Lönnrot, Snellman*, 1968 ja Wäinö Aaltonen: *Genius ohjaa nuoruutta*, 1961.

* Paljastusvuosi (Valmistumisvuosi)